

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

Kopija
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai

DĖL TEISIŲ KARIAMS SUTEIKIMO ESKTREMALIOSIOS SITUACIJOS METU

Valdant valstybės lygio ekstremaliąją situaciją dėl masinio migrantų antplūdžio, paskelbtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 517, vidaus reikalų sistema, o ypač Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) ir Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VST), susiduria su dideliais iššūkiais. Nuo 2021 m. sausio 1 d. iki spalio 26 d. Lietuvos Respublikos sieną su Baltarusijos Respublika neteisėtai kirto 4 201 migrantas. Dar 4 799 migrantai nuo 2021 m. rugpjūčio 3 d. iki spalio 26 d. buvo neįleisti į Lietuvos Respubliką, nes bandė į ją patekti neleistinose vietose. Stebime, kad daugėja bandymų neteisėtai patekti: per rugsėjo mėnesį neįleistas 981 migrantas, o vien per spalio pirmąsias tris savaites – 1 619.

Siekiant sustiprinti Lietuvos Respublikos sienos su Baltarusijos Respublika apsaugą ir suvaldyti ekstremaliąją situaciją, vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalimi, yra pasitelkti Lietuvos kariuomenės kariniai vienetai, kurie teikia pagalbą VSAT ir VST jų veiklos teritorijose.

Teikiant minėtą pagalbą ne tik VSAT ir VST pareigūnams, bet ir kariams tenka susidurti su migrantais, ketinančiais neteisėtai kirsti Lietuvos Respublikos sieną su Baltarusijos Respublika ar ją kirtusiais. Migrantams tenka duoti nurodymus ir apriboti jų galimybę neteisėtai patekti į Lietuvos teritoriją, atgrasyti nuo kitų neteisėtų veiksmų ar juos nutraukti. Pasitaiko atvejų, kai migrantai nepaklūsta VSAT ir VST pareigūnų nurodymams, bėga ar priešinasi, kelia neramumus, pasišalina iš laikino sulaikymo ir apgyvendinimo vietų, todėl atsiranda poreikis juos persekioti, sulaikyti ar (ir) taikyti specialiąsias priemones. Vykdam patuliavimo ir stebėjimo funkcijas, tenka stabdyti įtarimą dėl migrantų gabenimo sukėlusias transporto priemones ir jas tikrinti. Atliekant visus šiuos veiksmus, reikia identifikuoti asmenis, įsitikinti, ar jie neturi pavojingų daiktų, todėl yra būtina atlikti asmenų apžiūrą, dokumentų ar jų daiktų patikrinimą.

VSAT ir VST nepakanka pajėgų, kad savarankiškai suvaldytų minėtas grėsmes, todėl jiems pagalbą teikia kariai, kuriems, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Prezidento 2021 m. rugpjūčio 13 d. dekretu Nr. 1K-711 „Dėl teisių kariams suteikimo ekstremaliosios situacijos atveju“, 3 mėnesiams suteiktos Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 13 straipsnio 1² dalyje

nurodytos teisės. Šių teisių suteikimas kariams turėjo ženkliai įtaką mažinant neteisėtą migracijos srautą bei užtikrinant rimtą migrantų laikino sulaikymo ir apgyvendinimo vietose. Taip pat ekstremaliosios situacijos valdymas tapo efektyvesnis, nes atsirado daugiau lankstumo perskirstant pajėgas, užtikrintos greitesnio reagavimo ir didesnio pasienio ruožo padengimo pajėgomis galimybės. Tačiau situacija pasienyje, ypač VSAT Varėnos rinktinės pasienio užkardų ribose, yra labai įtempta. Pavyzdžiui, spalio 23 d. net 183 migrantai pabandė neteisėtai kirsti valstybės sieną. Be to, fiksuojami atvejai, kai migrantai bando neteisėtai per Baltarusijos Respubliką patekti į Lenkijos Respubliką verždamiesi jėga ir griaudami pasienyje įrengtą užtvartą. Visa tai suponuoja objektyvų poreikį pratęsti terminą, kuriam kariams suteiktos minėtos teisės.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 13 straipsnio 1¹, 1² ir 1³ dalimis ir atsižvelgdama į išvardintas grėsmes, Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija, apsvarsčiusi šį klausimą 2021 m. spalio 28 d. vykusio posėdžio metu, prašo pateikti siūlymą Lietuvos Respublikos Seimui priimti sprendimą 3 mėnesiams pratęsti kariams, vykdančiams užduotis kariniuose vienetuose, kurie ekstremaliosios situacijos dėl masinio migrantų antplūdžio metu padeda VSAT ir VST pajėgoms vykdyti jų funkcijas likviduojant šią ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir pasienio ruožo, migrantų laikino sulaikymo ir (ar) apgyvendinimo vietose, šias Lietuvos Respublikos karinės jėgos naudojimo statuto 13 straipsnio 1² dalyje nustatytas teisės:

- 1) duoti privalomus nurodymus fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ir jų padaliniais;
- 2) persekioti ir sulaikyti asmenis, nevykdančius karių privalomų nurodymų arba įtariamus padarius ar darančius nusikalstamą veiką ar kitą teisės pažeidimą;
- 3) laikinai apriboti galimybę patekti į tam tikrą teritoriją ar patalpą, sustabdyti joje vykdomus darbus, tam tikroje teritorijoje apriboti ar uždrausti transporto priemonių eismą;
- 4) tikrinti asmenų, transporto priemonių, ginklų ir kitų daiktų dokumentus;
- 5) atlikti asmens apžiūrą ir jo turimų daiktų patikrinimą;
- 6) sustabdyti, tikrinti ir apžiūrėti transporto priemones, jose esančius krovinius ir daiktus, taip pat asmenis ir jų bagažą;
- 7) panaudoti specialiąsias priemones.

Taip pat, atsižvelgdami į Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijos 2021 m. spalio 28 d. posėdyje priimtą sprendimą ir ankstesnę praktiką (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugpjūčio 12 d. nutarimas Nr. 648 „Dėl teisių kariams suteikimo ekstremaliosios situacijos atveju“, kurio projektą rengė Krašto apsaugos ministerija), prašome Krašto apsaugos ministerijos parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei reikalingų teisės aktų projektus.

Vidaus reikalų ministrė
Vyriausybės ekstremalių situacijų
komisijos pirmininkė

Agnė Bilotaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius, Lietuva (2021-10-29 07:17:42)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISIŲ KARIAMS SUTEIKIMO ESKTREMALIOSIOS SITUACIJOS METU
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-10-28 Nr. 1D-6151
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vitalij Dmitrijev, Viceministras
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-10-28 16:59:42 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-C
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-10-28 16:59:47 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-22 09:17:54–2023-12-22 09:17:54
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Bilotaitė, Vidaus reikalų ministrė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-10-28 17:44:40 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-10-28 17:44:46 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-11 10:33:33–2023-12-11 10:33:33
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Giedrė Pakalnienė, Dokumentų tvarkytoja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-10-28 18:26:06 (GMT+03:00)
Parašo formatas	Xades-C
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-10-28 18:26:11 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-10-07 14:23:55–2024-10-06 14:23:55
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v11.0.0.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2021-10-29 07:17:42)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-10-29 07:17:42 atspausdino Haroldas Sabulis
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-